

Дергачова В. В.
д-р. екон. наук, проф.
завідувачка кафедри менеджменту підприємств
ORCID: 0000-0003-0317-8675;
Куртова Д. П.
студентка ФММ
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря
Сікорського», м. Київ, Україна

ПІДВИЩЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЕНЕРГЕТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнні дії, що тривають на території України несуть серйозні знищення для енергетичної галузі. У той же час, незважаючи на спричинені виклики, поступово зростають перспективи для суб'єктів господарювання енергетики. Підприємствам необхідно прилаштуватися до нових реалій і підшукати напрями підвищення своєї міжнародної конкурентоспроможності.

Зважаючи на вищезазначене слід здійснити аналіз факторів, що впливають на здатність бути конкурентоспроможними українським підприємствам енергетики на міжнародній арені, й сформулювати стратегії, що дозволять їм зберегти й зміцнити своє становище в глобальному енергетичному ландшафті.

Факторами впливу на міжнародну конкурентоспроможність українських підприємств енергетики є: цінова конкурентоспроможність; якість продукції та послуг; технологічна розвиненість; доступ до ринків збуту; енергоефективність; регулятивне середовище; інвестиційний клімат.

Важливим чинником забезпечення здатності бути конкурентоспроможним підприємствам енергетики є методи й інструменти державного регулювання, що сприяють стабілізації взаємозв'язків ринку енергетики. Слід розглянути законодавчі проекти у сфері енергетики України, що впливають на її розвиток разом із воєнним станом.

Завдяки Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» [1] є імплементація основоположних принципів європейського енергетичного ринку в український економічний простір, а саме, основ доброчесності й прозорості. Це важливий момент інноваційного законодавства, що визначає курс на відкриття й прозорість в енергетиці, спираючись на найкращі практики та стандарти ЄС. Узгоджено з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2023 року № 924, створення Національного енергетичного і кліматичного плану (НЕКП) [2]. Це є обов'язковим заходом, що транслює важливість здійснення відповідального ставлення України перед масштабними викликами у сфері захисту довкілля й сталого розвитку. Зазначений план регламентує не тільки енергетичне майбутнє України, а також транслює серйозний крок для створення відповідального й стійкого енергетичного сектора.

Для покращення конкурентоспроможності енергетичної сфери слід звернути увагу на комплексний підхід, базою якого є створення активних стратегій розвитку підприємства, що залежить від сукупної стратегії розвитку всіх суб'єктів господарювання. Під час здійснення розгляду існуючих і потенційних конкурентних переваг підприємствами енергетичної галузі слід звернути увагу на: оцінювання ефективності діяльності; підвищення професіоналізму кадрів; впровадження нестандартних методів управління підприємством; досвід конкурентів і лідерів на ринку [3, с.50].

Також, для підвищення міжнародної конкурентоспроможності підприємств енергетики України в умовах воєнного стану буде вкрай необхідним здійснити диверсифікацію джерел енергії. Адже це дає можливість зменшити вразливість підприємств перед небезпеками, що пов'язані з військовим конфліктом. Скорочення використання енергії і здійснення оптимізації виробничих процесів може посприяти зниженню витрат і зробити підприємства більш енергоефективними.

Отже, через вплив факторів воєнного стану в країні, виникли нові виклики в енергетичній галузі України. Відповіддю до впливу цих чинників необхідне формування та здійснення стратегії підвищення конкурентоспроможності електроенергетики, що є важливим для ефективної роботи підприємств енергетичної галузі на міжнародній арені.

Список використаних джерел

1. Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3141-20#Text1> (дата звернення: 7.04.2024).
2. Законодавчі зміни у сфері енергетики України - european business association. European Business Association. URL: <https://eba.com.ua/zakonodavchi-zminy-u-sferi-energetyky-ukrayiny/> (дата звернення: 07.04.2024).
3. Petrova I. Forming of competitiveness strategy for ensuring the economic security of the electric power industry enterprise. «Scientific notes of the University «KROK». 2023. № 2. С. 44–52. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-70-44-52> (дата звернення: 07.04.2024).